

سیم شناسه

عنوان و نام یدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

یادداشت

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رده بندی کنگر

ردہ بندی دیوبی

سماوه نتابسیاسی ملی

اطلاعات ریورد تابسته‌سازی

کانسنه پرسنستات (۱) - خلاصه درس به همراه مجموعه سوالات آزمون ارتقاء و بورد اورولوژی
 Campbell- Walsh- Wein UROLOGY 12th Ed 2021
 ترجمه و تلخیص: دکتر پوپا غایی شام اسپی و دکتر بهروز فتاحی
 پاسخدهی به سوالات: دکتر فرشاد قلی پور و دکتر حسین فوزی فر
 ناشر: انتشارات کاردیا
 صفحه آرا: رزیدنت یار - منبرالسادات حسینی
 طراح و گرافیست: رزیدنت یار - مهرداد فیضی

۱۸آدرس: تهران میدان انقلاب - کارگر چنوبی - خیابان روانمehr - بین بست دولتشاهی پلاک ۱ واحد

شماره تماس: ۶۶۴۱۹۵۲۰ / ۰۱-۸۸۹۴۵۲۱۶، ۰۱-۸۸۹۴۵۲۰۸ | www.residenttyar.com

هر گونه کپی برداری از این اثر پیگرد قانونی دارد.

کانسر پروستات (۱)

خلاصه درس به همراه

مجموعه سؤالات آزمون ارتقاء و بورد با پاسخ تشریحی تا سال ۱۴۰۲

Campbell- Walsh-Wein UROLOGY 12th Ed 2021

ترجمه و تلخیص:

دکتر پویا باغی شام اسبی

متخصص اورولوژی

دکتر بهروز فتاحی

رتبه بورد تخصصی ۱۳۹۹

استادیار دانشگاه علوم پزشکی البرز

پاسخدهی به سوالات:

دکتر فرشاد قلیپور

رتبه بورد تخصصی ۱۳۹۹

استادیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

دکتر حسین فوزی فر

دارای بورد تخصصی رشته اورولوژی

فهرست مطالب

فصل ۱۴۸: اپیدمیولوژی، اتیولوژی و پیش گیری از کانسر پرستات.....	۱۱
سوالات و پاسخنامه فصل ۱۴۸.....	۳۵
فصل ۱۴۹: بیومارکرهای کانسر پرستات.....	۴۱
سوالات و پاسخنامه فصل ۱۴۹.....	۵۷
فصل ۱۵۰: بیوپسی پرستات: تکنیک‌ها و تصویر برداری.....	۶۳
سوالات و پاسخنامه فصل ۱۵۰.....	۹۷
فصل ۱۵۲- تشخیص و مرحله‌بندی سرطان پرستات.....	۱۰۷
سوالات و پاسخنامه فصل ۱۵۲.....	۱۲۳
فصل ۱۵۳- مدیریت درمان و برخورد با کانسر پرستات لوکالیزه.....	۱۳۳
سوالات و پاسخنامه فصل ۱۵۳.....	۱۴۷
فصل ۱۵۴- پیگیری فعال سرطان پرستات.....	۱۵۹
سوالات و پاسخنامه فصل ۱۵۴.....	۱۶۹
فصل ۱۵۵- جراحی رادیکال پرستاتکتومی باز.....	۱۷۹
سوالات و پاسخنامه فصل ۱۵۵.....	۲۱۹

اپیدمیولوژی، اتیولوژی و پیشگیری از کانسر پروستات

فصل ۱۴۸

Campbell: Section 148

اپیدمیولوژی

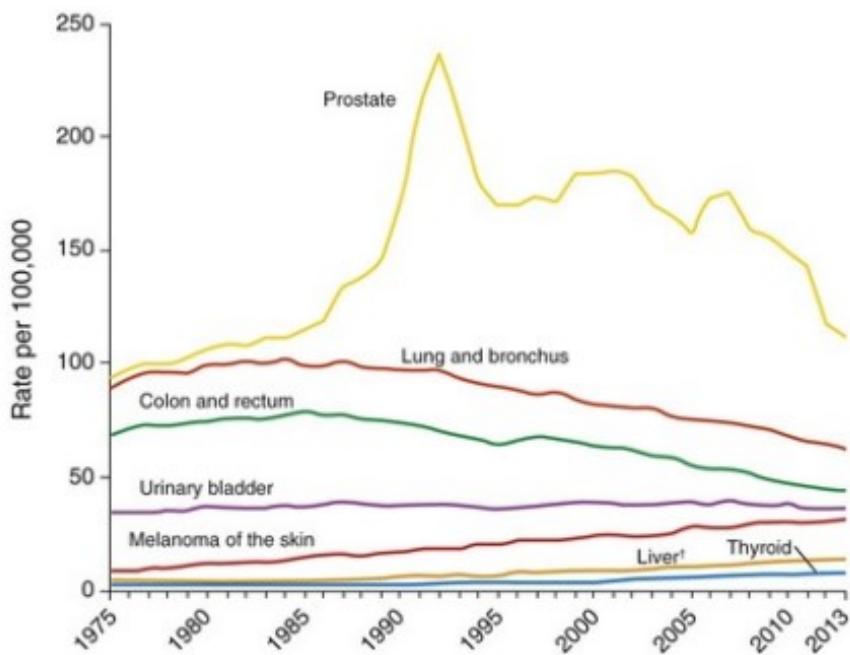
شیوع

PC شایع‌ترین کانسر غیر پوستی در ایالات متحده در سال ۱۹۸۴ تا به امروز می‌باشد. شیوع آن تا ٪/۱۹ تمام بدخیمی‌ها را شامل می‌شود.

به ازای هر ۸ مرد، یک نفر به PC مبتلا می‌شود و به ازای هر ۴۰ مرد یک نفر به خاطر PC جان خود را از دست می‌دهد. افراد با نژاد آفریقایی، آمریکایی، ٪/۷۳ بیشتر به این بیماری مبتلا می‌شوند. بعد از معرفی PSA به عنوان بیومارکر PC، میزان تشخیص این بیماری به صورت دراماتیک از سال ۱۹۸۹ تا ۱۹۹۲ افزایش یافت.

Trends in Cancer Incidence Rates* Among Males, US, 1975–2013

*Age-adjusted to the 2000 US standard population and adjusted for delays in reporting.

†Includes the intrahepatic duct. Source: Surveillance, Epidemiology, and End Results (SEER) Program. National Cancer Institute, 2016.

FIG. 148.1 Data from Trends in Cancer Incidence Rates for Men, United States, 1975–2013

با تغییر نگرش نسبت به غربالگری کانسر پروستات، میزان تشخیص این بیماری به صورت محسوسی از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۲ کاهش یافته است. بعد از سال ۱۹۹۵ تا سال ۱۹۹۲ به سرعت میزان تشخیص بیماری کاهش یافت، که علت این کاهش تشخیص عمده بیماران PC که قبلاً مبتلا شده بودند ذکر شده است (پدیده Cull effect) میزان ابتلای سالیانه در سال ۲۰۱۹ در ایالات متحده ۱۷۴/۶۵۰ مورد جدید بوده که با تطبیق سن، شیوع آن ۱۰۹/۲ به ازای ۱۰۰/۰۰۰ مرد در سال می‌باشد.

بیومارکرهای کانسر پروستات

فصل ۱۴۹

Campbell: Section 149

- نقش بیومارکرهای علاوه بر تشخیص تومورهای مهم بالینی پروستات (GS>7) کمک به افتراق انواع تهاجمی از فرم‌های indolent نیز می‌باشد. از سال ۱۹۷۹، و با کشف PSA ، این بیومارکر نقش مهمی در کشف، Staging و مانیتورینگ تومور پروستات در مردان داشته است. امروزه، اکثر موارد کانسر پروستات کشف شده غیر قابل لمس در DRE (Stage T1C) و PSA بین 2/5-10ng/dl و بین 2/5-10ng/dl دارند.
- **نکته:** اگرچه غربالگری با PSA باعث بهبود survival شده است، با این حال پیامد تمام بیماری‌های کشف شده از طریق PSA، یکسان نیست.

نکته مهم: شایع‌ترین علت مرگ و میر به بیماران مبتلا به PC ← بیماری‌های قلبی

- PSA یک بیومارک اختصاصی ارگان ولی نه اختصاصی برای کانسر می‌باشد.
- از جمله موارد شایع‌تر که باعث افزایش سطح PSA سرم می‌شود: BPH و یا التهاب می‌باشد.

۳ دسته عمده برای بیومارکرهای PC که از نظر بالینی لوکالیزه هستند شامل:

۱. کشف زودرس
۲. PC های اخیراً کشف شده
۳. بعد از درمان

با بیومارکرهای کشف زودرس، می‌توان بیماران نیازمند بیوپسی را بهتر تعیین نمود. بیماران با PSA بالا و بیوپسی منفی، هنوز یک چالش عمده تشخیص می‌باشند.

بعد از تشخیص کانسر پروستات نیز، تعیین منافع و معایب شروع درمان و active surveillace (AC) یکی دیگر از چالش‌های PC می‌باشد. وجود بیومارکرهای تعیین کننده نوع رفتار تومور می‌تواند

به انتخاب بهتر بین درمان‌های تهاجمی مانند رادیکال پروستاتکتومی و رادیوتراپی و یا AC کمک فراوان کند.

در نهایت بیومارکرهای بعد از درمان می‌توانند به انتخاب درمان‌های اضافه‌تر برای افراد پرخطر از نظر امکان متاستاز کمک کنند. بیومارکرهای مورد نظر ممکن است از سطوح مختلف مانند ژن (gene)، ترجمه mRNA (transcript) و یا تولید پروتئین‌ها (متabolite) باشد.

تکامل بیومارکرها

- فاز اول: کشف بیومارکر می‌باشد که ممکن است در هر آزمایشگاهی رخ دهد.
- مرحله دوم: باید حساسیت و اختصاصیت این بیومارکر برای بیماری‌ها خاص از طریق مطالعه به روی گروه مبتلا و کنترل بررسی شود.
- فاز ۳: فاصله زمانی مثبت شدن بیومارکر و بروز علائم بالینی بررسی می‌شود. کراتیریای لازم برای یک تست مثبت در این فاز تعیین می‌شود.
- فاز ۴: اندیکاسیون‌های بررسی بیومارکر جدید کاملاً شفاف توصیف می‌شود. هدف فاز ۴ تعیین کمی بیومارکر و انجام آن به روی جمعیت موردنظر می‌باشد. در واقع پارامترهایی مانند حساسیت، اختصاصیت، PPV و NPV در این مرحله چک می‌شوند.
همچنین در این مرحله، بیومارکر از نظر هزینه و میزان اثر بخشی آن در جلوگیری از مرگ و میر بررسی می‌گردد. برخلاف مطالعات دارویی، مطالعه بر روی بیومارکرها به ندرت نیاز به بررسی به روی جمعیت با حجم نمونه بالا، دوره طولانی مدت و بررسی هزینه دارد.
- فاز ۵: بررسی امکان استفاده از بیومارکر برای کاهش حجم تومور بررسی می‌شود. (یعنی تشخیص در موارد اولیه و زودرس شروع بیماری)

ارزیابی کارایی بیومارکرها

- منظور از این کار، نحوه محاسبه، حساسیت، اختصاصیت و قابل اعتماد بودن مارکر می‌باشد.
- حساسیت یعنی نسبتی از افراد بیمار که تست بیومارکر مثبت دارند و اختصاصیت (ویژگی) یعنی نسبتی از افراد غیر بیمار که تست منفی دارند.
 - Accuracy : یعنی تعداد مثبت‌های واقعی و منفی‌های واقعی تقسیم بر کل جمعیت

بیوپسی پروستات: تکنیک‌ها و تصویر برداری

فصل ۱۵۰

Campbell: Section 150

- ترانس رکتال اولترا سونوگرافی (TRUS) پروستات به عنوان یک ابزار استاندارد ارولوزی مطرح شده است و مداخلاتی از قبیل بیوپسی اولیه پروستات، بیوپسی‌های U F/U برای TRUS (ac)، برآکی تراپی دوز پائین، دوز بالا، کرایوتراپی و HIFU براساس active surveillance صورت می‌گیرد.
- مارکرهای رادیوفرکوئنسی با کمک گاید TRUS برای بررسی real - Time پروستات حین رادیوتراپی صورت می‌گیرد.
- تزریق پلی‌اتیلن گلیکول هیدروژن به بافت‌های قدام پری رکتال قبل از، رادیوتراپی برای کاهش دوز رادیاسیون از جمله کاربردهای جدید TRUS می‌باشد که باعث کاهش دوز رکتال و بهبود توکسیسیته رکتال شود.
- TRUS همچنین در موارد بیماری‌های خوش‌خیم پروستات (BPH) و موارد نایاروری نیز کاربرد دارد.
- به طور سنتی تشخیص کانسرپروستات برپایه اندازه‌گیری و غربالگری، (PSA) و به دنبال آن بیوپسی از پروستات به صورت سیستمیک توسط TRUS می‌باشد.
- روش استاندارد بیوپسی از پروستات، تحت آنستزی لوکال و به صورت ۱۲ گانه می‌باشد.
- در حال حاضر به طور سالانه $\frac{1}{3}$ میلیون مورد بیوپسی پروستات در سال در ایالات متحده انجام می‌شود.

آناتومی اولتراسونوگرافیک پروستات.

- پروستات بین گردن مثانه و دیافراگم اورژینال قرار گرفته است. پروستات در قadam رکتوم بوده که موقعیتی ایده‌آل برای تصویربرداری یا TRUS می‌باشد.
- پروستات به طور سنتی به زون‌های پاتولوژیک مختلفی تقسیم می‌شود از جمله: بافت‌های گلانولار، ترازیشنال زون (TZ)، زون سنترال (CZ)، پری اورتال زون و پریفرال زون (PZ).

- این زون‌ها در U/S، قابل افتراق از یکدیگر نیستند.
- ممکن است در موارد BPH به طور واضح و قابل توجهی از PZ و CZ قابل افتراق باشد.
- PZ- و CZ- در قسمت خلفی (برخلاف موارد آدنوکارسینوم) در شرایط نرمال اکوژنیته، هموزن داشته و در مقابل TZ در ناحیه قدامی کمی هتروژن‌تر خواهد بود.
- **نکته مهم:** کلسيفيكاسيون در ناحیه كپسول جراحي يك مرز مشخص بين TZ و PZ مي باشد. به اين کلسيفيكاسيون اجسام آميلاسه گفته مي شود.
- کلسيفيكاسيون متعدد منتشر نرمال بوده و اغلب به صورت اتفاقی در سونوگرافی یافت می‌شوند و عموماً ناشی از افزایش سن بوده تا تغییرات پاتولوژیک -کلسيفيكاسيون‌های بزرگتر ممکن است علامت‌دار بوده و منجر به عفونت و التهاب شود که نیاز به ارزیابی بیشتر دارد.
- مجرای پروستاتیک از میان غده پروستات عبور کرده و باید در پلن سازیتال تمام مسیر مجرای ارزیابی شود.
- اتساع مجرأ ظاهر هیپرako داشته و کلسيفيكاسيون پری اورترال در حاشیه آن به صورت اکوژن‌های ظریف رویت می‌شوند.
- عضلات صاف اسفنکتر داخلی از گردن مثانه تا سطح ورومونتانوم، مجرأ را احاطه کرده‌اند و این عضلات در سونوگرافی به صورت حلقه‌های هایپرako اطراف یورترای فوقانی پروستاتیک به شکل قیفی که در گردن مثانه شروع شده است رویت می‌گردد.
- در محل ورومونتانوم مجرأ به سمت قدام زاویه‌دار شده تا از آپکس پروستات خارج شود.
- سمینال وزیکل‌ها به صورت جفت (SV) در قسمت خلف و Base پروستات قرار گرفته‌اند.
- آنها ظاهر صاف، ساکولار داشته و باید متقارن باشند.

نکته مهم: سایز نرمال SV ، ۴/۵ تا ۵/۵ سانتی‌متر در طول و ۲ سانتی‌متر در پهنای است.

- ضایعات کیستیک SV، عموماً خوش‌خیم بوده در صورتی که ضایعات سالید به خصوص در صورت وجود نئوپلاسم در سایر نقاط بدن عموماً بدخیم در نظر گرفته می‌شود.
- **نکته مهم:** در مناطق اندمیک، شیستوزومیازیس به عنوان تشخیص افتراقی ضایعات سالید SV باید مدنه‌ظر باشد.

تشخیص و مرحله‌بندی سرطان پروستات

فصل ۱۵۲

Campbell: Section 152

* سرطان پروستات در مراحل اول بیماری عموماً بدون علامت است.

* وجود علامت \leftarrow پیشرفت موضعی یا متاستاز

علائم انسدادی ادراری مانند انسداد حلب \leftarrow

نارسایی کلیه

مایع سمن خون آلود

کاهش مایع سمن

کاهش قوای جنسی

* علائم پیشرفت موضعی (Locally advanced)

درد استخوانی

شکستگی‌های پاتولوژیک

کم خونی

ادم اندام تحتانی

* علائم بیماری متاستاتیک

فیروز بد خیم رتروپریتوئن

علائم با شیوع کمتر

سندرمهای پارانئوپلاستیک

DIC

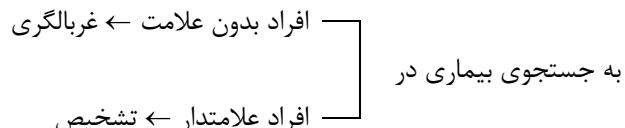
پارا الایزیس (فلجی)

- * به دلیل تست‌های غربالگری توسط PSA و DRE سرطان LA و متاستاتیک کاهش یافته است.
- * تشخیص سرطان پروستات از طریق بافت‌شناسی به وسیله‌ی بیوپسی تحت گاید سونوگرافی و یا MRI انجام می‌شود.
- * جهت تصمیمات درمانی علاوه بر PSA و DRE و حجم تومور نیز مهم است.

تشخیص

غربالگری

- * غربالگری میزان بیماری پیشرفته در زمان تشخیص را کاهش می‌دهد و میزان تشخیص در مراحل محدود به ارگان را افزایش می‌دهد.
- * غربالگری میزان مرگ و میر ناشی از سرطان پروستات را کاهش می‌دهد (۴۵% - ۷۰% کاهش در آمریکا).
- * غربالگری گاهی باعث تشخیص بیش از حد (تشخیص سرطان‌هایی که ممکن بود هیچ‌گاه تشخیص داده نشوند) و درمان بیش از حد می‌شود (خصوصاً در افراد بالای ۶۵ سال).
- * میانگین تشخیص P.C. ← ۶۶ سالگی
- نظرات گایدلاین‌ها جهت زمان انجام غربالگری:
- * USPSTF ← ۶۹ تا ۵۵ سال (< ۷۰ سال انجام نشود).

مدیریت درمان و

برخورد

با کانسر پروستات

لوکالیزه

فصل ۱۵۳

Campbell: Section 153

* کشف و استفاده از PSA باعث افزایش کشف بیماران low risk و کاهش بیماران پیشرفت و متاستاتیک شده است.

* امروزه درمان تهاجمی در مورد همه‌ی موارد سرطان پروستات پذیرفته نیست و باید با توجه به طول عمر و مدت زمان و میزان تهاجم بیماری تصمیم بر درمان گرفت.

جراحی رادیکال پروستاتکتومی

* روش‌های درمانی (اکسترنال و اینترستیشیال)

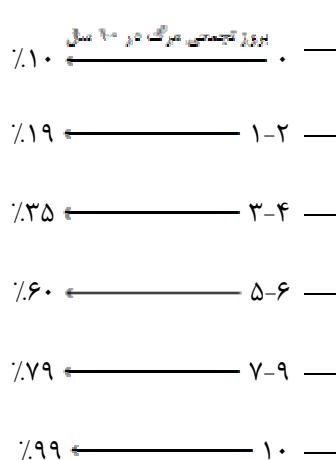
Thermal ablation

ارزیابی بیمار

ارزیابی طول عمر و مقایسه‌ی عوامل مرگ و میر

* میزان امید به زندگی و ریسک مرگ در اثر عوامل دیگر مانند بیماری زمینه‌ای دو مورد مهم جهت تصمیم‌گیری برای درمان می‌باشد.

* امید به زندگی توسط جداولی تعیین می‌گردد که مهم‌ترین آن‌ها اندکس کوموربیدیتی چارلسون اصلاح شده برای پروستات (PCCI) می‌باشد و با نمرات:

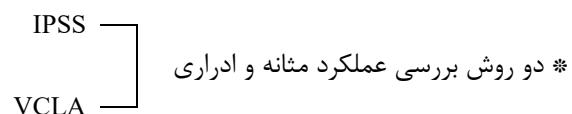
نکته: موارد تهاجمی بدخیمی باید بدون توجه به امید به زندگی یا بیماری زمینه‌ای از تشخیص و درمان بهره‌مند شوند علی‌الخصوص در موارد کشف شده در مراحل پیشرفته که درمان تهاجمی توصیه می‌شود.

* زمان بین تشخیص اولیه تا پیدایش علائم و در نهایت مرگ به شدت تحت تأثیر نمره‌ی گلاسیون و تومور می‌باشد. stage

عملکرد پایه‌ی ادراری، جنسی و گوارشی

عملکرد مثانه

ارزیابی دقیق عملکرد ادراری و جنسی از لحاظ بررسی عوارض و تعیین نوع درمان بسیار مؤثر است.

نکته: در موارد علائم انسدادی و IPSS بالا ناشی از BPH پرتودرمانی ریسک احتباس ادراری را بالا می‌برد. از طرفی جراحی رادیکال پروستاتکتومی می‌تواند سودمند باشد.

* هر چه علائم ادراری هنگام تشخیص شدیدتر ← ریسک احتباس و تشدید علائم ادراری به دنبال بیشتر

پرتودرمانی

پیگیری فعال سرطان پروستات

فصل ۱۵۴

Campbell: Section 154

امروزه در اکثر موارد (۹۰%-۵۰%) ریسک پایین سرطان پروستات به شیوه‌ی AS درمان می‌شوند.

■ مسئله‌ی تشخیص و درمان بیش از حد:

— شناسایی سرطان‌های پروستات کشنده در مراحل اولیه و قابل درمان * استفاده از PSA

— کاهش قابل توجه مرگ و میر ناشی از سرطان پروستات می‌شود.

افزایش تشخیص و درمان سرطان‌های پروستات که در موارد بسیاری از لحاظ
بالینی بی‌اهمیت هستند.

پیگیری حداقلی و درمان تسکینی بیماری

پیشرفت

به علت سن بالا یا بیماری همراه درمان

قطعی انجام نمی‌شود.

در موارد امید به زندگی کم کاربرد دارد

(۵ تا ۸ سال و حدود ۸۰ سال به بالا)

در موارد بیمارانی که سالم و شرایط بدنی

جراحی دارند.

در سنین پایین و امید به زندگی بالا

Watchful Waiting
(WW)

Active Surveillance (AS)

* تعاریف WW و AS

بعد از ۸۰ سالگی یا کاهش امید به زندگی به کمتر از ۸ تا ۵

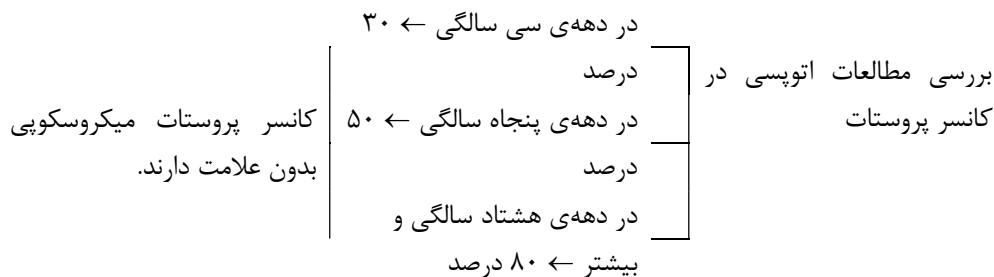
سال ← تبدیل پیگیری WW به AS

افزایش ریسک ← درمان قطعی

* نکته: در موارد بیماران

تحت AS

تاریخچه طبیعی سرطان پروستات:

* نکته: اکثر موارد بالا بدون تشخیص و علامت می‌مانند و ۲۰-۱۵٪ موارد کشف می‌شوند.

* اکثر موارد کانسر پروستات موضعی به علت کانسر پروستات فوت نمی‌کنند.

نکته: قدرتمندترین پارامتر پیش‌بینی کننده‌ی میزان تهاجم بیماری گروه‌بندی درجه‌ی ریسک گلیسون می‌باشد.

گروه ۱ ← گلیسون (۳ + ۳) ۶ ← ریسک پایین

* گروه‌بندی گلیسون
بر اساس ریسک

گروه ۲ ← گلیسون (۳ + ۴) ۷ ← ریسک متوسط

گروه ۳ ← گلیسون (۴ + ۳) ۷ ← ریسک متوسط (در کتاب
اشتباهًا گفته شد گروه ۴)

گروه ۴ ← گلیسون (۴ + ۴) ۸ ← ریسک بالا

گروه ۵ ← گلیسون ۱۰ و ۹ ← ریسک بالا

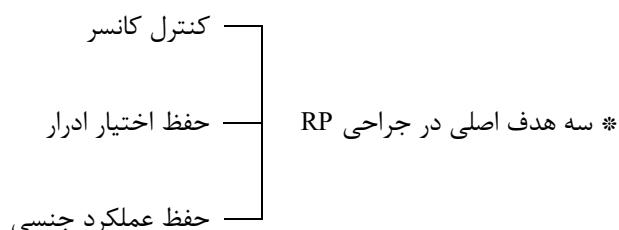
جراحی رادیکال

پروستاتکتومی باز

فصل ۱۵۵

Campbell: Section 155

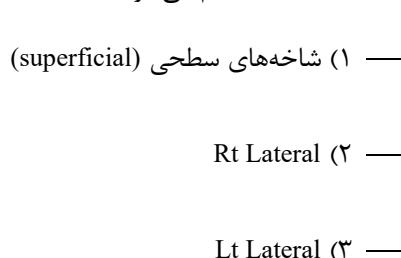
- * جراحی رادیکال پروستاتکتومی بهترین درمان کانسر پروستات لوکالیزه می‌باشد که باعث کاهش احتمال متاستاز و مرگ می‌شود.
- * جراحی رادیکال پروستاتکتومی رتروپوییک یکی از دشوارترین اعمال جراحی در رشته‌ی ارولوژی می‌باشد.

آناتومی جراحی

وریدها

- * وریدهای پروستات به شبکه‌ی سانتورین تخلیه می‌شوند.
- * دورسال وین عمقی بعد از خروج از penis از زیر فاشیای باک بین کورپوس کاورنوزا عبور کرده و به دیافراگم یوروژنیتال وارد می‌شود و در اینجا به سه شاخه تقسیم می‌شود:

۱) شاخه‌های سطحی: از بین لیگامان پوبوپروستاتیک عبور می‌کند و در بخش مرکزی گردن مثانه و پروستات را پوشش می‌دهد و شاخه‌هایی به مثانه و فاشیای اندوپلولیک و قدام فاشیای پروستات می‌دهد.

۲ و ۳) شبکه‌های وریدی Lat

* نکته: شبکه‌ی وریدی Lat و تنہ‌ی مشترک اصلی توسط فاشیای پروستات و فاشیای اندوپلولیک به طور کامل پوشانده شده‌اند.

* شبکه‌های وریدی Lat در مسیر Posterolaterally عبور کرده و به وریدهای پودندا، ابتراتور، شبکه‌ی وریدی S.V (سمینال وزیکل) و شبکه‌ی مثانه‌ای می‌پیوندد.

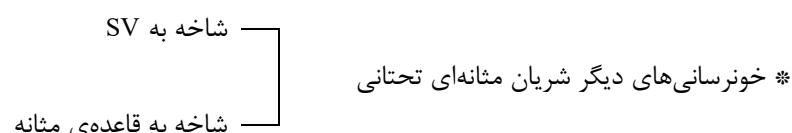
در نزدیکی لیگامان پوبوپروستاتیک نفوذ به دیواره‌ی جانبی لگن و پیوند

شاخه‌های دیگر شبکه‌ی با ورید پودندا داخلي

ارتباطات ظرفی با ورید تحتانی مثانه (که به ورید ایلیاک داخلی تخلیه :Lat می‌شود).

شریان‌ها

* پروستات از شریان مثانه‌ای تحتانی تغذیه می‌کند.

* شریان مثانه‌ای تحتانی به دو شاخه بزرگ تقسیم می‌شود:

۱) شاخه‌ی کپسولار:

* ورود به دیواره‌ی جانبی فاشیای لگنی و Pos Lat پروستات و تغذیه‌ی Ventral و Dorsal پروستات و در نهایت تغذیه‌ی قسمت‌هایی از کف لگن.

نکته: این شاخه‌ها در همراهی با شبکه‌ی عصبی هستند که به عنوان لنمارکی برای کمک به شناسایی شبکه‌ی عصبی که کورپوس کاورنوزا را عصب‌دهی می‌کنند، استفاده می‌شوند.

نکته: شریان اصلی کورپوس کاورنوزا از پودندا داخلي می‌باشد.